

Αποτίμηση της Συνδιάσκεψης

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2011

Προς: τον Πρόεδρο και τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου Βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους και Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης

Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης χαιρετίζει την έναρξη του διαλόγου για το ζήτημα της διαμόρφωσης Εθνικής Πολιτικής για τις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία που ξεκίνησε επίσημα με τις εργασίες της Συνδιάσκεψης (27 - 28 Ιανουαρίου) και τέθηκε υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Είναι κοινά αποδεκτό, ότι οι συνθήκες σήμερα είναι πιο ώριμες από ποτέ για να γίνουν τα αναγκαία βήματα που απαιτούνται για τον σχεδιασμό μιας Νέας Πολιτικής Βιβλιοθηκών που να περιλαμβάνει τη δημιουργία εθνικής υποδομής με ενιαίο δίκτυο κάλυψης των βιβλιοθηκών όλης της χώρας, την ανάδειξη της αναπτυξιακής διάστασης, της υπερεθνικής συνεργασίας και της ενιαία δράσης με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και, μελλοντικά, με τα Μουσεία.

Έχει τονιστεί από την Ένωση τόσο κατά το παρελθόν όσο και από την επιτροπή για την Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών που έχει συγκροτήσει για το σκοπό αυτό ήδη από το 2007 ότι «Εθνική πολιτική δεν είναι το άθροισμα μεμονωμένων δράσεων, αλλά η λειτουργική ένταξη αυτών των δράσεων σε ένα σύστημα, στο Σύστημα Συνεργασίας Ελληνικών Βιβλιοθηκών, όπου τα κοινά ζητήματα αντιμετωπίζονται έγκαιρα και συστηματικά σε ιεραρχικά ανώτερα επίπεδα συστήματος, με ενεργή συμμετοχή των εμπλεκόμενων, μέσα από διαρκείς οριζόντιες δράσεις του ενιαίου χώρου των ελληνικών βιβλιοθηκών, ανεξάρτητα από φορέα χρηματοδότησης, κατηγορία βιβλιοθήκης, γεωγραφική εγκατάσταση».

Κατά συνέπεια η Εθνική Πολιτική για τις βιβλιοθήκες αφορά στον ενιαίο χώρο των ελληνικών βιβλιοθηκών. Δεν περιορίζεται σε μια κατηγορία βιβλιοθηκών (π.χ. Δημόσιες). Πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες. Οι βιβλιοθήκες όλων των κατηγοριών δεν πρέπει να θεωρούνται μεμονωμένες οντότητες αλλά δρώντα συστατικά του συστήματος ελληνικών βιβλιοθηκών. Η επίλυση των υφιστάμενων αλλά και των μελλοντικών προβλημάτων μπορεί να προέρχεται από ένα φορέα που από τη σύνθεσή του είναι υποχρεωμένος να αντιμετωπίσει τα προβλήματα με τον αντίστοιχο τρόπο, να συντονίζει τον βηματισμό των βιβλιοθηκών, να προωθεί αναπτυξιακά προγράμματα και επιστημονικά πρότυπα κα.

Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε από την Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κα Άννα Διαμαντοπούλου στην ομιλία της στη Συνδιάσκεψη ένα δομημένο πολιτικό πλαίσιο με όραμα, θέληση, και σχεδιασμό που αναλύει και εξειδικεύει τους άξονες που θα περιλαμβάνει η Πολιτική για τις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα δεκαετίας επισημαίνοντας παράλληλα ότι είναι απαραίτητη ανάγκη η εξεύρεση ή η ανακατανομή πόρων.

Εφόσον όπως τόνισε «έχουμε σαφείς πολιτικές, ξέρουμε πού θέλουμε να πάμε, έχουμε στόχους χρονοδιαγράμματα, μεταβατικές περιόδους, οι πόροι βρίσκονται και θα γίνει σοβαρή διαχείριση τους για να υλοποιήσουμε αυτό το σχεδιασμό».

Αποτελεί θετικό και ελπιδοφόρο το γεγονός ότι με την Συνδιάσκεψη σηματοδοτήθηκε η συνεργασία των συναρμόδιων υπουργείων (Εσωτερικών και Πολιτισμού) προς την κατεύθυνση αυτή κάτι που γίνεται για πρώτη φορά και αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση της.

Οι όποιες αδυναμίες της Συνδιάσκεψης (μεγάλος αριθμός ομιλητών, ασφικτικά περιθώρια χρόνου, επισήμανση της ανάγκης για μεγαλύτερο αριθμό εισηγήσεων στοχευμένων στο ζήτημα της εθνικής πολιτικής, μη πρόσκληση θεσμικών φορέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, απουσία κατηγοριών βιβλιοθηκών, μη συμμετοχή των σχολών βιβλιοθηκονομίας, απουσία των πολιτικών κομμάτων από μία Εθνική Συνδιάσκεψη, έλλειψη οργανωμένης συζήτησης και κωδικοποίησης συμπερασμάτων) δεν επηρέασαν ριζικά την οργανωτική της επιτυχία και υπάρχει η βεβαιότητα ότι θα ληφθούν υπόψη ώστε να διορθωθούν στο εγγύς μέλλον.

Η Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων & Επιστημόνων Πληροφόρησης στηρίζει κατ' αρχήν την διαδικασία που έχει ξεκινήσει από το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων και θεωρεί ότι η διαβούλευση που θα ακολουθήσει δύναται να αποτελέσει ουσιαστικό μέρος αυτής καθώς θα δοθεί η δυνατότητα σε όλη τη βιβλιοθηκονομική κοινότητα να καταθέσει τις προτάσεις, ιδέες, παρατηρήσεις ώστε να συμβάλλουμε ο καθένας από τη πλευρά του και όλοι μαζί τόσο στο σχεδιασμό, όσο και στην υλοποίηση της εξαγγελθείσας πολιτικής. Επιπλέον, ο λόγος πρέπει να δοθεί και στους τελικούς χρήστες του συστήματος των βιβλιοθηκών, ούτως ώστε να καταδείξουν τις ανάγκες τους, τις απόψεις τους και να γονιμοποιήσουν τον διάλογο με ιδέες και αιτήματα.

Τέλος θα θέλαμε να εκφράσουμε την αγωνία μας για το γεγονός ότι εξαιτίας της δύσκολης οικονο-

μικής συγκυρίας που αντιμετωπίζουμε, πολλές κατηγορίες βιβλιοθηκών έρχονται αντιμέτωπες με σημαντικά οικονομικά και λειτουργικά προβλήματα που δημιουργούνται λόγω των περικοπών και της μη ανανέωσης των συμβάσεων του εξειδικευμένου προσωπικού που μέχρι πρότινος υπηρετούσε σ' αυτές με αποτέλεσμα να δημιουργείται μεγάλο πρόβλημα στη λειτουργία τους (π.χ. Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες, Δημόσιες Βιβλιοθήκες, Οργανισμός Παιδικών και Εφηβικών Βιβλίων, εξοστρακισμός των Δημοτικών Βιβλιοθηκών από την Διοικητική μεταρρύθμιση του Καλλικράτη).

Καλούμε την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Παιδείας να δώσει άμεσα λύσεις γιατί Εθνική Πολιτική Βιβλιοθηκών δεν μπορεί να υλοποιηθεί με υποβαθμισμένες, μη στελεχωμένες ή κλειστές βιβλιοθήκες. Επιπροσθέτως, και λαμβάνοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα που έθεσε η Υπουργός Παιδείας (Απρίλιος 2011), καλούμε τα στελέχη του Υπουργείου Παιδείας να ξεκινήσουν τις διαδικασίες της Δημόσιας Διαβούλευσης άμεσα, με συγκεκριμένα στοχευμένα κείμενα, αναλύσεις πολιτικών και προγραμματισμών ούτως ώστε να υπάρχει επαρκής χρόνος για την ανάπτυξη του διαλόγου και την τελική κωδικοποίηση των αποτελεσμάτων του σε ενιαίο κείμενο.

Για το Δ.Σ. της ΕΕΒΕΠ

Χριστίνα Κυριακοπούλου

Πρόεδρος

Γιώργος Γλωσσιώτης

Αντιπρόεδρος